

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר 2019

תוכן עניינים

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר 2019

עמוד

2	דוח מיוחד של ר"ח
3	רקע ודרישות גילוי
3	סעיף 1- משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency I
4	הגדרות
5	מתודולוגיית החישוב
6	הערות והבהרות
8	סעיף 2- יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון
9	סעיף 3 - מאזן כלכלי
10	סעיף 3א – מידע אודות מאזן כלכלי
13	סעיף 3ב - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
14	סעיף 4 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
16	סעיף 5 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
17	סעיף 6 - סף הון (MCR)
18	סעיף 7 - השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה
19	סעיף 8 - מגבלות על חלוקת דיבידנד

לכבוד
הדירקטוריון של
הכשרה חברה לביטוח בע"מ

א.ג.ב.

הנידון: בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של חברת הכשרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2019

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון ("SCR" - להלן) ואת ההון הכלכלי של חברת הכשרה חברה לביטוח בע"מ ליום 31 בדצמבר, 2019 (להלן - "המידע"), הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה המצורף בזה (להלן - "הדוח").

הדירקטוריון וההנהלה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II כפי שנכללו בחוזר הממונה מספר 2020-1-15 מיום 14 באוקטובר 2020.

החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי, ובהתאם להנחיות הממונה, כפי שנכללו בנספח ב' לחוזר ביטוח 2017-1-20 מיום-3 בדצמבר 2017, המפרט הוראות לעניין ביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

בהתבסס על בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון וההנהלה של החברה בהכנת המידע לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע, לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות, הוכן והוצג מכל הבחינות המהותיות בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף ד - הערות והבהרות בדבר יחס כושר הפירעון, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
28 באוקטובר, 2020

א. רקע ודרישות גילוי

סעיף 1-משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") 2020-1-15 "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן - "חוזר סולבנסי"), נערך ומוצג בהתאם להוראות פרק 1, חלק 4 שער 5 בחוזר המאוחד, כפי שעודכנו לאחרונה בחוזר 2020-1-17 (להלן - "הוראות הגילוי").

חוזר סולבנסי קובע מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי הקיים וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. **יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי הקיים וההון הנדרש.**

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי, יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שווים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישי אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (בתקופת הפריסה, המפורטת להלן - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשות תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות בחוזר סולבנסי. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.

- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיית (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון הקיים מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישת ההון הכלכלית הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון כדלהלן:

א) בחירה באחת מהחלופות הבאות:

1) פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 (להלן - "תקופת הפריסה"), כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש ליום 31 בדצמבר 2019 - 75% מה-SCR (ליום 31 בדצמבר 2018 - 70%). יצוין כי זו הייתה החלופה היחידה עד דוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2018.

2) הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט להלן. הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - "ניכוי בתקופת הפריסה"). חלופה זו אפשרית רק החל מהדיווח ליום 31 בדצמבר 2019.

החברה בחרה בחלופה הראשונה.

ב) דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

ב. הגדרות

- אומדן מיטבי (Best Estimate)
צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות, כשהם מהווים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
- ביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים.
- ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
- הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)
הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
- הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון.
- הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה
סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות ובהוראות הפריסה של ההון הנדרש.
- הון עצמי מוכר
סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- הון רובד 1 בסיסי
הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים וההתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.
- הון רובד 1 נוסף
שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף.
- הון רובד 2
מכשירי הון רובד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישי מורכב - כששווים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- הממונה
הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
- יחס כושר פירעון
היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
- התאמת תרחיש מניות
דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
- מאזן כלכלי
מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- מרווח סיכון (RM)
סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
- ניכוי בתקופת הפריסה
הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט בסעיף ג' להלן. הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032.
- סף הון מינימלי (MCR)
הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
- רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)
Expected Profit in Future Premiums; הרווח העתידי הגלום בהתחייבויות חוזי ביטוח חיים ובריאות.
- תקופת פריסה
במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2017 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ-60% בשנת 2017 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.

ב. הגדרות (המשך)

- UFR - שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- מתאם תנודתי (VA) - רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

ג. מתודולוגית החישוב

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר, 2019 חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר סולבנסי על הבהרותיו. נתוני יחס כושר הפירעון ליום 31 בדצמבר 2018 חושבו בהתאם להוראות הממונה כפי שנכללו בחוזר ביטוח 2017-1-9 מיום 1 ביוני, 2017. להלן עיקרי ההוראות והשינויים בהם:

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה, אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה, עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות, ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברה מוחזקת שאחזקת זכויות במקרקעין הינה עיסוקה היחיד. המאזן הכלכלי אינו כולל את הערך הכלכלי של נכסים לא מוחשיים ושל הוצאות רכישה נדחות.

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח חיים, סיכוני ביטוח בריאות, סיכוני ביטוח כללי, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תתי רכיבי סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים בחברה על פי מקדמי המתאם המיוחדים להם לפי ההוראות, ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם עשוי להיות תנודתי.

תמצית עיקרי השינויים שחלו בהוראות הממונה בחוזר סולבנסי הנוכחי לעומת חוזר ביטוח 9-1-2017:

מאזן כלכלי

הוספת חלופה בהוראות המעבר לפיה ניתן להגדיל את ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח אשר ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 ("הניכוי בתקופת הפריסה"). לגבי הניכוי בתקופת הפריסה נשלח מכתב למנהלי חברות הביטוח "עקרונות לחישוב ניכוי בתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי ו" ("מכתב העקרונות"). בהתאם למכתב העקרונות, הניכוי בתקופת הפריסה יחושב בחלוקה לקבוצות סיכון הומוגניות, בגין פוליסות שהונפקו עד ליום 31 בדצמבר 2016. הניכוי האמור יחושב כהפרש שבין עתודות ביטוח בשייר במאזן הכלכלי לרבות מרווח הסיכון (RISK MARGIN) המיוחס להן (ללא התאמה לשווי ההון של אגרות חוב מיועדות) לבין עתודות הביטוח בשייר על פי הדוחות הכספיים. הפרש זה יופחת באופן לינארי עד ליום 31 בדצמבר 2032. יתרת הניכוי בכל מועד דיווח ("ערכו של הניכוי בתקופת הפריסה") תהווה את קצב הגידול הצפוי ביחס כושר הפירעון המחושב ללא הקלות בתקופת הפריסה. החברה בחרה שלא ליישם חלופה זו בחישוב הנוכחי.

ההון הנדרש לכושר פירעון

1. עדכון הוראות שונות בחישוב ההון הנדרש: עדכון פישוטים, עדכון סטיות תקן, הוספת גורמי סיכון, עדכון תרחישים ועוד.
2. הקטנת דרישת ההון בגין מניות מוחזקות לזמן ארוך (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) ל-22% במקום השיעורים הרגילים, כאשר לגבי מניות המוחזקות כנגד התחייבויות תלויות תשואה ניתן להניח כי עד 75% מהמניות תחשבנה כמניות מוחזקות לזמן ארוך.
3. הגדלת ההתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה, מעבר ליתרת העתודה למסים נדחים הכלולה במאזן הכלכלי, עד ל-5% מההון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR) וזאת בהתקיים התנאים הבאים:
 - באפשרותה של חברת הביטוח להראות לממונה כי סביר שרווחים עתידיים חייבים במס יהיו זמינים ונכסי המס יהיו ניתנים למימוש כנגדם.
 - הרווחים עתידיים ינבעו מפעילות בביטוח כללי או ביטוח בריאות NSLT בלבד.

ד. הערות והבהרות

1. כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות החברה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח השנתי של החברה לשנת 2019. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים אשר גובשו לאחר מועד פרסום הדיווח השנתי של החברה לשנת 2019 אם וככל שבוצעו.

דוח יחס כושר פירעון זה הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברה ביום 31 בדצמבר 2019. לפיכך, דוח זה לא עודכן להשלכות נגיף הקורונה אם וככל שאלו קיימות. למידע נוסף בקשר להשלכות משבר נגיף הקורונה ראה סעיף 2.4 לדוח הדירקטוריון ליום 31.12.2019 וסעיף 2.3 לדוח הדירקטוריון ליום 31.3.2020 וליום 30.6.2020.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מהנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מהנחות בחישוב.

2. השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח וחשיפה לתלויות

(א) תחום הביטוח נתון בשנים האחרונות לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים ולהוראות רגולטוריות תכופות. לפרטים נוספים ראה סעיפים 2.1.1.1(ה)-(ו) ו-2.2.1.3 בחלק ב' וסעיפים 3.1 ו-3.7.5.3 בחלק ג', בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2019.

למעשי החקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על רווחיות החברה ותזרימי המזומנים שלה וכפועל יוצא על יחס כושר הפירעון הכלכלי.

חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, שכן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

(ב) בהתאם לחוזר סולבנסי השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה לתלויות המתוארת בביאור 34 לדוחות הכספיים לשנת 2019, לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון.

סעיף 2 - יחס כושר פירעון כלכלי וספ הון

א. יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019
מבוקר (*)	מבוקר (*)
אלפי ש"ח	
771,487	744,298
477,622	524,412
293,865	219,886
161.5%	141.9%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ראו סעיף 4)

הון נדרש לכושר פירעון (ראו סעיף 5)

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הונית מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

(1,177)	-
770,310	744,298
292,688	219,886
161.3%	141.9%

גיוס (פדיון) מכשירי הון

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

שינויים מהותיים:

הוון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון – ראה סעיף 4 (ד) .
הון נדרש לכושר פירעון – ראה סעיף 5.

(*) כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

(**) כל הנתונים בדוח זה, המתייחסים ליום 31 בדצמבר 2018, מוצגים בהתחשב בהוראות המעבר כפי שהיו בתוקף לאותו מועד. (למעט סעיף 7 להלן).

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר הפירעון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 8 להלן.

ב. ספ הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	
214,930	235,985
575,726	529,290

ספ ההון (MCR)-ראו סעיף 6.א

הון עצמי לעניין ספ ההון- ראו סעיף 6.ב

שינויים מהותיים שחלו לעומת סוף שנת דיווח קודמת:

ספ הון (MCR) – נגזר בהתאם לשינוי בדרישת ההון (SCR) בתקופת הפריסה.
הון עצמי לעניין ספ הון – נגזר בהתאם לשינוי בהון רובד 1 בסיס.

ליום 31 בדצמבר 2018		ליום 31 בדצמבר 2019		מידע אודות מאזן כלכלי (סעיף 3א)	
מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי		
מבוקר					
אלפי ש"ח					
-	103,756	-	139,520	2	נכסים בלתי מוחשיים
-	380,590	-	411,272	3	הוצאות רכישה נדחות
113,407	113,407	117,149	117,149		רכוש קבוע
148,636	148,636	139,040	139,040		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
584,270	584,270	615,655	615,655		נדל"ן להשקעה אחר
1,394,290	1,454,282	1,362,172	1,398,678		נכסי ביטוח משנה (ראה סעיף 3ב)
395,222	395,222	480,284	480,284		חייבים ויתרות חובה
10,851,477	10,851,477	14,269,035	14,269,035		השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
השקעות פיננסיות אחרות:					
1,023,523	1,023,523	799,420	799,420		נכסי חוב סחירים
					נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח
224,787	222,454	183,219	176,437	4	מיועדות
1,139,619	828,172	1,287,100	845,337	5	אג"ח מיועדות
79,301	79,301	102,867	102,867		מניות
73,236	73,236	84,692	84,692		אחרות
2,540,466	2,226,686	2,457,298	2,008,753		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
212,033	212,033	872,877	872,877		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
123,536	123,536	124,361	124,361		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
16,363,337	16,593,895	20,437,871	20,576,624		סך כל הנכסים
11,293,419	11,315,974	15,358,309	15,376,551		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה
הון					
533,685	346,157	483,489	344,858		הון רובד 1 בסיסי
-	-	-	-		רכיבי הון רובד 1 נוסף
533,685	346,157	483,489	344,858		סך כל ההון
התחייבויות					
3,178,407	3,562,723	3,475,931	3,682,133	1,6	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה - ראה סעיף 3ב'
10,707,795	11,198,066	14,714,385	15,188,642	1,6	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה- ראה סעיף 3ב'
491,500	-	464,017	-	1	מרווח סיכון (RM)
146,973	49,546	114,358	42,336	7	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
181,303	317,806	231,115	348,566	8	זכאים ויתרות זכות
290,373	280,206	299,881	281,903	9	התחייבויות פיננסיות
833,301	839,391	654,695	688,186		התחייבויות אחרות
15,829,652	16,247,738	19,954,382	20,231,766		סך כל ההתחייבויות
16,363,337	16,593,895	20,437,871	20,576,624		סך כל ההון וההתחייבויות

סעיף 3א' – מידע אודות מאזן כלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:

(1) התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות, בהתאם לחלק א' פרק 4, של חוזר סולבנסי, על בסיס הערכה מיטבית (להלן – BE או Best Estimate) על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. ככלל, בהתייחס להתחייבויות ביטוח חיים ובריאות (SLT) בוצע בהתאם לפרקטיקת החישוב של הערך הגלום של חוזי ביטוח (Embedded Value - EV) בישראל, ובהתייחס לביטוח כללי בוצע על בסיס החלק המתייחס ל-BE ב"עמדת הממונה - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי".

חישוב התחייבויות הביטוח בגין ביטוח חיים ובריאות ארוך טווח בוצע על ידי היוון תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של החברה, באמצעות מודל המיושם על מידע, הקיים במערכות התפעוליות של החברה, לגבי הכיסויים הביטוחיים, ועל הנחות דמוגרפיות, כלכליות והתנהגותיות רבות. התזרימים הצפויים כוללים לדוגמה פרמיות חזויות לאור שיעורי הביטולים הצפויים, בניכוי ההוצאות שתהיינה לחברה בגין הכיסויים לרבות עמלות לסוכנים, תביעות צפויות וכיוצא בזה.

תזרים זה מהווה לפי עקום ריבית אשר נקבע על-ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינת ישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) אשר נקבע ע"י הממונה.

חישוב ההתחייבויות אינו כולל תזרימים בגין מכירות עתידיות, אך כולל הנחה של המשך קבלת פרמיות בגין עסקים קיימים (למעט בגין פוליסות ללא סיכון ביטוחי, לרבות חוזי השקעה). בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ-"עסק חי", דהיינו שמבנה החברה לא ישתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב. ראה גם סעיף ד' לעיל – הערות והבהרות.

כאמור, מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים, כולל רווח עתידי, בריבית חסרת סיכון בתוספת VA ובהתחשב ב-UFR, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה-RM שהינו התחייבות נפרדת. זאת, בשונה מהדוחות הכספיים בהן מוערכות ההתחייבויות הביטוחיות עם מרווחי שמרנות, בשיטות ובשיעורי היוון כמתואר בביאור 32 לדוחות השנתיים.

מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית

- ככלל, ההנחות שביסוד המודלים גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות, אשר לא כללו אירועים קיצוניים. קיימת, אמנם, הסתברות נמוכה להתרחשות אירועים קיצוניים אך אין ביכולת החברה להעריך הסתברות זו ולא את מידת השפעתם של אירועים אלה. בהתאם לכך, אירועים כאלה לא הובאו בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודלים.
- בשל העדר נתונים מספקים, בחישוב הערכה מיטבית לא הונח והחברה לא בדקה, את רמת המתאם (קורלציה) בין הנחות דמוגרפיות ותפעוליות לבין הנחות הנוגעות לתנאי השוק (למשל שיעור הריבית), מתאם אשר עלול להשפיע על ההערכה המיטבית באופן מהותי.
- קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת התפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות ההערכה המיטבית לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים בביטוח חיים ובריאות SLT, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי, וללא התחשבות של תלות או התאמה בין ההנחות השונות, או בין ההנחות לפרמטרים כלכליים חיצוניים כגון מיסוי, ריבית או רמת התעסוקה במשק.

- תזרימי המזומנים העתידיים מתייחסים, במקרים רבים, לעשרות שנים קדימה. המחקרים עליהם מבוססות ההנחות שבבסיס התזרימים מבוססות על מיטב הידיעה של ההנהלה, בעיקר בהתאם למה שקרה בשנים האחרונות. קיימת מידה רבה של חוסר וודאות האם ההנחות בבסיס התזרימים אכן תממשנה.

הנחות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

ההנחות העומדות בבסיס החישוב נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי גורמים דמוגרפיים ותפעוליים רלבנטיים, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה. ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומתבססות על ניסיון רלוונטי ו/או על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו על ידי הממונה.

ההנחות התפעוליות (הוצאות הנהלה וכלליות) חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות להתחייבויות הביטוחיות הרלוונטיות, לרבות: הקצאת ההוצאות למגזרים השונים ולפעילויות השונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות ניהול תביעות וכיוצא בזה) והנחות לגבי אופן ההתפתחות העתידית שלהן (בהתאם למדד, היקף פרמיות, היקף נכסים וכדומה).

ההנחות העיקריות עליהם הסתמכנו בחישובים הינן כדלקמן:

(א) הנחות כלכליות

1. ריבית הוון - עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) הכל כפי שנקבע על ידי הממונה.
2. שיעור התשואה על נכסים המגבים את מוצרי ביטוח החיים תלוי התשואה הינו זהה לריבית ההוון.
3. אג"ח מיועדות מוערכות בהתאם לשווי ההוון המביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן.
4. שיעור האינפלציה נקבע כהפרש בין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה שקליות לבין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה צמודות. יצוין כי הנחת האינפלציה רלוונטית למוצרים עם סכומי ביטוח, פרמיות ו/או ריביות צמודות למדד, וכן להוצאות, תביעות ו/או פרמיות שהחברה מניחה שישתנו בשיעור המדד או בשיעור אחר שהוא צמוד למדד.

(ב) הנחות תפעוליות (עבור ביטוח חיים ובריאות)

הוצאות הנהלה וכלליות מבוססות על ההוצאות של הדוחות הכספיים, כאשר המודל מחלק את ההוצאות השוטפות לפי סוגי כיוסיים ופוליסות ולוקח בחשבון הוצאות הקשורות לעלויות קבועות או לעלויות תלויות בפרמיה וטיפול בתביעות. מחקר ההוצאות מתעדכן מעת לעת ומדי שנה מתוקף ומעודכן.

(ג) הנחות דמוגרפיות

1. **ביטולים (הפסקת תשלום פרמיה, סילוק פוליסות, משיכות)** - החברה קובעת את שיעור הביטולים באמצעות מחקר לפי סוגי פוליסות וותק, תוך ביצוע התאמות לפי ניסיון החברה ובהתחשב בתוצאות חריגות. מחקר זה נערך כל שנה ומעודכן בתוך המודל.
2. **תמותת גמלאים** - בהתאם לנספחים והנחת הארכת תוחלת חיים כפי שפורסמו על ידי הממונה בחוזר המאוחד שער 5, חלק 2, פרק 1 - מדידה סימן ג - מדידת התחייבויות ובנייר עמדה - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיים בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה, מיום 6 בנובמבר 2019.
2. **תמותת פעילים במוצרים השונים** - על בסיס נתוני מבטחי משנה אשר ערכו מחקר תמותה בישראל, מותאם בהתאם לניסיון התביעות של החברה על פי מחקרי תמותה למוצרים הרלוונטיים אשר מבוצעים מדי תקופה.

- (4) **תחלואה (שיעור ואורך התביעות) למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה, נכויות ומוצרי בריאות –**
- שיעורי ה- INCIDENCE למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה ובריאות: מחושבים על בסיס ניסיון מבטחי משנה בהתאמה לניסיון התחלואה של החברה על פי מחקר תחלואה למוצרי אי כושר עבודה.
- הנחת אורך התביעות: במוצרי אי כושר עבודה וסיעוד ההנחה התבססה על מחקר של מבטחי משנה ללא התאמה לניסיון החברה. במוצרי נכויות ומוצרי בריאות - לפי ניסיון התביעות של החברה, למוצרים הרלוונטיים, על-פי מחקרי תביעות אשר מבוצעים מדי תקופה, ו/או על-פי תעריפי ביטוח משנה למוצרים הרלוונטיים.
- (5) **שיעורי מימוש גמלה, גיל לקיחת גמלה, ומסלולי גמלה –** על-פי ניסיון החברה כפי שנצפה במחקרים אשר מבוצעים מדי תקופה על פוליסות עד יוני 2001 בהפרדה לפי צבע כסף.

ד) הנחות בביטוח כללי

עלות תביעות, בגין נזקים עתידיים ונזקים שאירעו אך טרם שולמה התביעה בגינם – בהתאם לניסיון העבר של החברה בענפים השונים בקשר לשיעורי התביעות, גובה התביעות וקצב תשלומי התביעות בענפים בעלי זנב ארוך.

נכסים והתחייבויות אחרות:

- (2) **נכסים בלתי מוחשיים –** בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס, למעט השקעה באינשורטק.
- (3) **הוצאות רכישה נדחות –** בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.
- (4) **נכסי חוב בלתי סחירים –** בהתאם לחלק א' פרק 1, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
- (5) **אג"ח מיועדות –** בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ה', חברת הביטוח מבצעת התאמה לערכן של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי.
- (6) **התחייבויות תלויות –** לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף ג.2.ב) לעיל.
- (7) **התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג',** החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים והתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.
- (8) **זכאים ויתרות זכות –** בהתאם לחלק א' פרק 1, חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.
- (9) **התחייבויות פיננסיות –** בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בחוזר סולבנסי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 לפיה אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

סעיף 3ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר 2019		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
ברוטו	ביטוח משנה	שייר
מבוקר		
אלפי ש"ח		

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

1,045,930	58,448	1,104,378	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
1,067,811	1,303,742	2,371,553	חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
2,113,741	1,362,190	3,475,931	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

14,714,403	(18)	14,714,385	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
16,828,144	1,362,172	18,190,316	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר 2018		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
ברוטו	ביטוח משנה	שייר
מבוקר		
אלפי ש"ח		

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

821,159	35,953	857,112	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
962,944	1,358,351	2,321,295	חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
1,784,103	1,394,304	3,178,407	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

10,707,809	(14)	10,707,795	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
12,491,912	1,394,290	13,886,202	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר 2019

הון רובד 1			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי
מבוקר			
אלפי ש"ח			
781,196	297,707	-	483,489
(1,397)	-	-	(1,397)
-	-	-	-
(35,501)	(35,501)	-	-
744,298	262,206	-	482,092
441,757	-	-	441,757

הון עצמי
ניכויים מהון רובד 1 (א)
הפחתות (ב)
חריגה ממגבלות כמותיות (ג)

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)
לאחר מס

ליום 31 בדצמבר 2018

הון רובד 1			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי
מבוקר			
אלפי ש"ח			
824,058	290,373	-	533,685
(930)	-	-	(930)
-	-	-	-
(51,641)	(51,641)	-	-
771,487	238,732	-	532,755
433,084	-	-	433,084

הון עצמי
ניכויים מהון רובד 1 (א)
הפחתות (ב)
חריגה ממגבלות כמותיות (ג)

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)
לאחר מס

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרות "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לסימן ב' בפרק 2 בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד - "משטר כושר פירעון כלכלי" (להלן - נספח משטר כושר פירעון כלכלי), ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה.

(ב) הפחתות - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ב) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברות ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

סעיף 4 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (המשך)

(ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2018
מבוקר	
אלפי ש"ח	
482,092	532,755
297,707	250,020
-	40,353
(35,501)	(51,641)
262,206	238,732
744,298	771,487

הון רובד 1

הון רובד 1 בסיסי

הון רובד 2:

מכשירי הון רובד 2

מכשירי הון משני מורכב

בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית

סך הון רובד 2

סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 7 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

שינויים מהותיים בתקופת הדוח:

הון רובד 1 בסיסי – עיקר הירידה בהון הבסיסי הינה בשל קיטון ברווח הגלום בתיק החיים והבריאות (EV), בין היתר כתוצאה מירידת ריבית ושינוי בהנחות דמוגרפיות.

בשנת הדיווח רשמה החברה רווח כולל לאחר מס בסך של כ-44 מיליון ש"ח, מנגד, בהתאם לתוצאות יחס כושר הפירעון לתאריך 31.12.2018 ועמידה במתווה הדיקטוריון, בחודש אוגוסט 2019, חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בסך של 45 מיליון ש"ח.

סעיף 5 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019
מבוקר	מבוקר
דרישת הון	דרישת הון
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)

288,026	313,510	הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק (*)
43,871	40,915	הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי
337,896	343,219	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים
198,226	182,976	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (SLT+NSLT)
343,195	353,307	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי
1,211,214	1,233,927	סה"כ
(469,945)	(474,342)	השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
-	-	הון נדרש בשל רכיב סיכון נכסים בלתי מוחשיים

סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR

741,269	759,585	הון נדרש בשל סיכון תפעולי
88,021	91,969	התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה
(146,973)	(152,338)	

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות

682,317	699,216	שיעור הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה מ SCR (באחוזים)
70%	75%	
477,622	524,412	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 7 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

שינויים מהותיים בתקופת הדוח :

הון נדרש בשל רכיב סיכונים שוק – עיקר הגידול נובע מעליה בחשיפה לרכיב מניות ועליה בתרחיש ריבית וכן מקיטון בהשפעת הפיזור בין כלל רכיבי סיכונים השוק. מנגד קיים קיטון בחשיפה למט"ח.
הון נדרש בשל סיכונים חיתום בביטוח בריאות (NSLT+SLT) – עיקר הקיטון הינו בעקבות עדכון פעולות ההנהלה שהחברה מניחה שתבצע בהינתן התממשות תרחיש תחלואה ונכות.
התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה – כולל עדכון הנחיות סולבנסי בדבר הכרה בנכס מס נדחה עבור רווחים עתידיים צפויים במגזר הביטוח האלמנטרי.

(*) בהתאמת תרחיש מניות, מספרי ההשוואה הוצגו מחדש.

סעיף 6 - סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	
281,198	329,215
119,406	131,103
214,930	235,985
214,930	235,985

סף הון לפי נוסחת MCR

גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)

סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2019		
הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ
מבוקר		
אלפי ש"ח		
482,092	297,707	779,799
-	(250,509)	(250,509)
482,092	47,198	529,290

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 4

חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)

הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2018		
הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ
מבוקר		
אלפי ש"ח		
532,755	290,373	823,128
-	(247,402)	(247,402)
532,755	42,971	575,726

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 4

חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)

הון עצמי לעניין סף הון

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' לנספח כושר פירעון כלכלי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

סעיף 7 – השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה

ליום 31 בדצמבר 2019

כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת הכללה של השפעת ניכוי בתקופת הפריסה (*)	השפעת התאמת תרחיש מניות	השפעת הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	סה"כ ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
18,654,333	-	-	-	-	18,654,333
482,092	-	-	-	-	482,092
744,298	-	-	-	(26,542)	770,840
524,412	-	(22,653)	(174,804)	-	721,869

סה"כ התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח
הסיכון (RM)
הון רובד 1 בסיסי
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2018

כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת הכללה של השפעת ניכוי בתקופת הפריסה (*)	השפעת התאמת תרחיש מניות	השפעת הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	סה"כ ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
14,377,702	-	-	-	-	14,377,702
532,755	-	-	-	-	532,755
771,487	-	-	-	(45,380)	816,868
477,465	-	(28,189)	(204,628)	-	710,283

סה"כ התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח
הסיכון (RM)
הון רובד 1 בסיסי
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
הון נדרש לכושר פירעון

(*) החברה לא בחרה בחלופת פריסה זו.

ראה תיאור של הוראות המעבר החלות על החברה בתקופת הפריסה בסעיף 1א - רקע ודרישות גילוי, סעיף קטן - משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II לעיל.

סעיף 8 – מגבלות על חלוקת דיבידנד

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה בהיותה גוף מוסדי, כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

בחודש נובמבר 2017 קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי II (להלן – "יעד הון") יעד ההון שנקבע הולך ועולה בהתאם לתקופת הפריסה שנקבעה כאשר נכון למועד זה יעד ההון הינו 104% ובסוף תקופת הפריסה הוא יעמוד על 108%.

דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן – "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד ההון שקבע דירקטוריון החברה. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. יחס זה גבוה מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2018
מבוקר	
אלפי ש"ח	

נתונים ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	770,840	816,868
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	721,869	710,283
עודף	48,971	106,585
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)	106.8%	115.0%

השפעת פעולות הונות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

גיוס (פדיון) מכשירי הון	-	(1,177)
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	770,840	815,691
עודף	48,971	105,408
יחס כושר פירעון (באחוזים)	106.8%	114.8%

עודף ההון לאחר פעולות הונות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון, ביחס ליעד הדירקטוריון:

יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (באחוזים)	104%	102%
עודף הון ביחס ליעד (אלפי ש"ח)	20,096	91,202

28, אוקטובר 2020

תאריך אישור הדוח

יצחק קאול
מ"מ יו"ר הדירקטוריון

שמעון מירון
מנכ"ל

דרור קלודה
מנהל הסיכונים